

2021-2022 Öğretim Yılı Toplu Pazarlık Hukuku Dersi

Öğrenci Pratik Çalışması

Çimento Toprak ve Cam İşkolunda faaliyet gösteren **ÇTK Anonim Şirketi**'nin Balıkesir'deki fabrikasında 25'i stajyer 90 işçi, İstanbul'daki satış ofisinde ise 5'i stajyer 20 işçi çalışmaktadır. İşyerinde faaliyet gösteren **Tek-Sen İşçi Sendikası**, 31.12.2020 tarihinde sona erecek olan toplu iş sözleşmesi yerine yenisinin imzalanması için yetki başvurusunda bulunmuştur. **Tek-Sen İşçi Sendikası**'nın Balıkesir'deki fabrikada 30, İstanbul'daki satış ofisinde ise 12 üyesi bulunmaktadır. Sendikanın yetki başvurusu üzerine, fabrika ile satış ofisinin farklı işkollarında olduğu, bu nedenle fabrika bakımından yeterli sayı koşulunun sağlanamadığı bildirilmiştir. Yetki bakımından da üye sayısını sağlamadığını bildirmiştir. Tek-Sen'in bakanlığa yaptığı başvuru ise Bir-Tek adlı başka bir sendikanın 45 üyeye sahip olduğu gerekçesiyle red etmiştir. Sendika ise yetki şartlarına sahip olduğunu mahkeme kararı ile tespit ettirerek, yetki belgesi almıştır. Bunun üzerine sendika ile işveren arasında toplu görüşmelere başlanmıştır.

Soru 1: a.) Olaydaki veriler çerçevesinde, sendika ile işveren arasında imzalanan toplu iş sözleşmesinin türünü tespit ediniz.

b.) Tek-Sen İşçi Sendikası'nın toplu iş sözleşmesi imzalamak için hangi yetki şartlarını sağlaması gerektiğini değerlendiriniz.

c.) Tek Sen İşçi Sendikası'na yetki başvurusu üzerine Bakanlık Bir-Tek adlı işçi sendikasının daha çok üyesi var ditye başvuruyu red edebilir mi?

d.) Tek Sen İşçi Sendikası'na yetki başvurusu üzerine yapılan bildirim türünü ve bu bildirim üzerine sendikanın yetki belgesi almak için izlemiş olabileceği prosedürü açıklayınız.

Tek-Sen İşçi Sendikası ile işveren arasında yapılan toplu iş sözleşmesi görüşmeleri olumlu sonuçlanmış ve 01/04/2021 tarihinde toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır. Ancak toplu iş sözleşmesinin yürürlük başlangıcı 01/01/2021 tarihi olarak belirlenmiştir.

Soru 2: a.) Toplu iş sözleşmesinin imza tarihi ile yürürlük tarihi farklı belirlenebilir mi? Cevabınız evet ise toplu iş sözleşmesinin yürürlük tarihi en fazla hangi tarihe kadar geriye götürülebilir?

b.) Toplu iş sözleşmesinin hangi hükümleri geriye etkili yürürlüğe sahip olabilir?

Soru 3: Aşağıda yer alan olasılıkları dikkate alarak Balıkesir'deki fabrikada çalışan işçi (K) 'nın toplu iş sözleşmesinden yararlanabilip yararlanamayacağını ve yararlanabilir ise hangi tarihten itibaren yararlanabileceğini tespit ediniz.

a.) (K), işyerinde 01/03/2021 tarihinde çalışmaya başlamış ve aynı gün Tek-Sen İşçi Sendikası'na üye olmuştur.

b.) (K), işyerinde 01/03/2021 tarihinde çalışmaya başlamış, ancak 01/05/2021 tarihinde Tek-Sen İşçi Sendikası'na üye olmuştur.

c.) (K), işyerinde 01/03/2021 tarihinde çalışmaya başlamış ve aynı gün sendikaya üye olmuş, ancak 01/05/2021 tarihinde Tek-Sen İşçi Sendikası tarafından üyelikten çıkartılmıştır. (K), dayanışma aidatı ödeme talebinde de bulunmamıştır.

d.) (K), işyerinde 01/02/2021 tarihinde çalışmaya başlamış, aynı gün Tek-Sen İşçi Sendikası'na üye olmuş; ancak 01/03/2021 tarihinde iş sözleşmesi sona ermiştir.

e.) (K), Tek-Sen İşçi Sendikası'na üye değildir ve 01/06/2021 tarihinde dayanışma aidatı ödeyerek toplu iş sözleşmesinden yararlanma talebinde bulunmuştur.

Tek-Sen İşçi Sendikası ile işveren arasında 31/12/2020 tarihinde sona eren toplu iş sözleşmesinde, işçilere yılbaşında iki aylık ücret tutarında ikramiye verilmesine ve iş sözleşmelerinin noter onaylı olarak imzalanmasına ilişkin hüküm vardır. Bununla beraber 01/04/2021 tarihinde imzalanan ve yürürlük tarihi 01/01/2021 olarak belirlenen yeni toplu iş sözleşmesinde ise işçilere yılbaşında üç aylık ücret tutarında ikramiye verilmesine yönelik hüküm getirilmiş; fakat iş sözleşmesinin şekline yönelik düzenlemeye yer verilmemiştir. **Tek-Sen İşçi Sendikası** üyesi olan (T), yeni toplu iş sözleşmesinde yılbaşında üç ücret tutarında ikramiye verilmesi gerektiğine ilişkin hüküm bulunduğunu, ancak işveren tarafından 02/01/2021 tarihinde iki ücret tutarında ikramiye ödendiğini ileri sürmüştür. (T), yeni toplu iş sözleşmesindeki üç aylık ücret tutarında ikramiyenin ödenmesi talebiyle işverene başvurmuştur.

Soru 4: a.) İşverenin toplu iş sözleşmesinin sona ermesi üzerine işyerinde yılbaşında iki ücret tutarında ikramiye verilmesi ile iş sözleşmesinin noter onaylı olarak imzalanmasına yönelik iki hükmü uygulama yükümlülüğü var mıdır? Açıklayınız.

b.) (T), üç aylık ücret tutarında ikramiye talep edebilir mi? Değerlendiriniz